

Tønsberg kommune
Arealplanavdelingen v/Cathrine Heisholt
cathrine.heisholt@tonsberg.kommune.no

TØNSBERG KOMMUNE - HELSEFAGLIG UTTALELSE TIL INTERN HØRING - BEGRENSET REVISJON AV KOMMUNEPLAN, BYPLAN OG FORTETTINGSSTRATEGI MED UTFYLLENDE BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER

Kommuneoverlegen og miljørettet helsevern viser til intern høring av begrenset revisjon av kommuneplanens arealdel, byplan og fortettingsstrategi med utfyllende bestemmelser og retningslinjer for Tønsberg kommune.

Vi har følgende merknader til forslag til utfyllende bestemmelser og retningslinjer:

Kommuneplanens arealdel:

1.11 Uteoppholds- og lekeareal til boligbebyggelse

Det er foreslått store endringer i bestemmelsene om uteoppholds- og lekeareal. Vi er usikre på hvordan det nye forslaget vil slå ut både i forhold til om størrelse på arealene som blir avsatt reelt sett blir mindre og hvordan kvaliteten på arealene vil bli. Slik vi forstår bestemmelsene ser det ut til at «tilleggskravet» til areal til felles lekeplass (nærlek, områdeplass og nærmiljøanlegg) som er i dagens kommuneplanbestemmelser, blir fjernet og at det totale leke- og uteoppholdsarealet kan bli mindre med nytt forslag. Dette er i så fall veldig uheldig. Vi opplever at grøntarealer og «løkker» er under press, og at beboere i større grad henvises til fellesarealer som ikke nødvendigvis innehar god kvalitet med hensyn til blant annet fravær av støy og luftforurensning, som også er viktig for opplevelsen av rekreasjonsarealer. Vi viser til dagens bestemmelse i §1.12.3 som sier at «Areal som avsettes til felles lekeplass kommer i tillegg til private og felles uteoppholdsarealer og friområder.» Det bør redegjøres nærmere for hvordan forslaget til ny bestemmelse vil virke, ved f. eks å vise regneeksempler med konkrete byggeprosjekter i kommuneplanens arealdel (gjeldende bestemmelser og forslaget til nye bestemmelser).

1.11.1 Arealkrav til uteoppholds- og lekeareal

Se forrige kommentar.

Det stilles ikke krav om felles uteoppholds- og lekeareal der det etableres 4 boenheter og mindre. Vi synes dette er uheldig, da det skaper lite fellesarenaer, der naboer kan bli kjent med hverandre og være sosiale. For beboere i 2 etg og oppover vil de ikke ha tilgang til uteareal på bakkeplan.

1.11.2 Kvalitetskrav til uteoppholds- og lekeareal

I gjeldende kommuneplanens bestemmelser er det separate bestemmelser for kvalitet på privat og felles uteoppholdsareal, og for lekeplasser. Slik vi forstår forslaget er kravene nå samlet i en bestemmelse, samt at kvalitetskravene som stilles er endret i relativt stor grad.

Det spesifiseres ikke i forslag til nye bestemmelser krav om opparbeiding av nær-, områdelekeplass og nærmiljøanlegg, mens det er tatt inn at det skal tilrettelegges for små barn og for større barn. Det er ikke satt krav til hvor store disse arealene skal være (utover andelen lekeareal utgjør av

fellesareal), eller om de må være sammenhengende. Anbefalinger ifht største avstand fra bolig er tatt inn i retningslinjen.

Vi er usikre på om bestemmelsene og tilhørende retningslinjer vil være tilstrekkelig for å sikre barna gode og store nok områder til lek og fysisk utfoldelse. Vi forstår at det har vært utfordringer mht boligutvikling som legger seg rett under kravgrensen for de ulike typene lekeareal, men vi anbefaler at det settes tydeligere og strengere bestemmelser/retningslinjer enn forslaget legger opp til. Det er viktig at det sikres kvalitetsmessig gode, store nok og sammenhengende områder som tilrettelegges for variert bruk gjennom året. Det må også tas hensyn til avstanden fra bolig til leke- og uteoppholdsarealene, slik at avstanden ikke blir for stor. Ulike brukergrupper vil ha svært varierende aksjonsradius. Vi viser til prinsippene i Helsefremmende stedsutvikling i Tønsberg kommune.

Det er tatt ut av bestemmelsen krav om at fellesområdene skal være sammenhengende og ha en minimumsbredde på 5 meter, at brattere arealer enn 1:3 kan medregnes dersom det har spesielle bruksverdier for eksempel som akebakke, samt krav til byggegrense på 4 m mot lekeareal. Vi viser til Rundskriv T-2/08, Om barn og planlegging og ber om at det tas inn krav til at arealer brattere en 1:3, eller smalere enn 10 meter, ikke skal regnes med for lekeplasser. Det bør vurderes å ta inn krav til Universell utforming i bestemmelsen, istedenfor retningslinjen til bestemmelsen.

1.15 Miljøkvalitet

1.15.1 Støy:

Gul støysone:

«Før det tillates bygging av støyfølsom bebyggelse i gul støysone skal det foreligge støyfaglig utredning som beskriver de avbøtende tiltakene som vil bli gjennomført.»

Den støyfaglige utredningen må vurdere effekten av eventuelle avbøtende tiltak.

Bestemmelsen om *støy i stille områder* foreslås fjernet. Vi synes dette er uheldig og ber om at denne videreføres.

Retningslinje:

Beregning av støy bør i tillegg til eksisterende situasjon, også vise utvikling anslagsvis 10-20 år fram i tid, jfr T-1442/16, kap 2.2.2.

1.17.1 Buffersone

Vi anbefaler at det tas inn krav til byggegrense mot gårdstun og driftsbygninger med større husdyrbesetninger, vedproduksjon og lignende. En byggegrense vil kunne bidra til å forebygge konflikter.

2.2.2. Boligtetthet og sammensetning i fremtidige boligbebyggelse

Det er positivt at man tar grep for å sikre en mer variert sammensetning av boligmassen, slik at man kan få større variasjon i type beboere i et område.

2.2.6 Fortetting i nåværende boligbebyggelse

Vi er usikre på om bestemmelsen 1.11.1 om uteoppholds- og lekeareal også gjelder ved fortetting. Dersom dette ikke er tilfellet bør det tas inn krav til leke- og uteoppholdsareal i denne bestemmelsen.

Byplanen:

Plankartet - Avvikssone for støy- og luftforurensning:

Det nye forslaget til avvikssone for støy- og luftforurensning er vesentlig utvidet i forhold til gjeldende avvikssone. Vi synes dette er veldig uheldig ut ifra et helsefaglig ståsted. Vi ønsker at avvikssonene begrenses i størst mulig grad, fortrinnsvis kun til kollektivknutepunkt og hovedferdsårene for tog, buss og bil. Slik avvikssonen er foreslått oppfatter vi den som unødvendig omfattende.

Av veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (støyretningslinjen) M-128/2016, fremgår følgende: «Generelt anbefales ikke at kommunene definerer store deler av byggesonen som

---

Miljørettet helsevern

Interkommunalt samarbeid Færder,
Holmestrand, Horten, Re, Sande, Svelvik,
Tønsberg

Besøks –og postadresse:
Regata 2
Postboks 123, 3164 REVETAL
Epost: mhv@re.kommune.no

Telefon
33 06 10 00
Telefax:
33 06 10 01

Org.nr: 00983885497
Bankgiro: 1638 02 43508

Side 2 av 1

avviksområde. Det er ønskelig å være noe restriktiv i utgangspunktet, og heller avklare muligheter for avvik og tilpasninger i de enkelte reguleringsplanene.

En viktig del av arbeidet med avviksområder er også å jobbe med vilkårene for avvik, det vil si krav til avbøtende tiltak som skal gjelde, om det skal gjelde en øvre grense (maksimalt tillatt støynivå) for avviksområder, samt hvilke arealformål avvikene gjelder for.»

Vi vil minne om at det er et uttalt mål fra myndighetene at støyproblemer skal forebygges og reduseres slik at hensynet til menneskers helse og trivsel blir ivaretatt. Vi ser at ønsket om fortetting må balanseres mot hensynet til god bokvalitet. Det er kjent at støyplager gir redusert trivsel og at det kan medføre stressrelatert sykdom over tid. Langs trafikkerte veger kan befolkningens helse påvirkes negativt av både støy og luftforurensning. Dette kan øke de sosiale helseforskjellene. Vi anbefaler derfor at den foreslåtte avvikssonen gjennomgås med hensyn til utbredelse i tråd med veilederens (M-128) kap. 11.4, Eksempler på kriterier for avviksområder.

I dokumentene vi har fått oversendt i forbindelse med høringen fremgår det ikke noen begrunnelse for valg av avviksområdets avgrensning, og om det er vurdert helsemessige konsekvenser ved å utvide avvikssonen i så stor grad som det nå foreslås med hensyn til støy, samt luftforurensning som en ny avvikssone. Dette må beskrives i plandokumentene.

1.11 Uteoppholds- og lekeareal til boligbebyggelse

I likhet med ny bestemmelse i kommuneplanens arealdel, er vi veldig usikre på hvordan nytt forslag til bestemmelse for leke- og uteoppholdsareal vil virke i byplanen, både med hensyn til størrelse og kvalitet på avsatt areal. Det bør redegjøres nærmere for hvordan forslaget til ny bestemmelse vil virke, ved å vise regneeksempler med konkrete byggeprosjekter i sentrum (gjeldende bestemmelser og forslaget til nye bestemmelser). Dersom forslaget fører til mindre avsatt uteoppholds- og lekeareal er dette uheldig.

1.11.1 Arealkrav til uteoppholds- og lekeareal

I bestemmelsen vises det til at krav til uteoppholds- og lekeareal innenfor sentrumsformål og ved fortetting i etablert bystruktur, kan dekkes gjennom opparbeidelse og kvalitetsheving av offentlige parker/byrom i nærliggende områder. Det er imidlertid ikke definert hva som menes med i nærliggende områder. Det er gitt retningslinje for avstand i bestemmelsen 1.11.2, men vi er usikre på om dette også gjelder for bruk av offentlige parker/byrom til uteoppholdsareal- og lekeareal. For flere brukergrupper vil avstand fra bolig til uteoppholds- og lekearealet være en viktig faktor ifht om de bruker området aktivt. Avstandskrav bør tas inn i bestemmelsen.

Det bør vurderes å sette et tak for hvor mange planer/boenheter som skal kunne vise til det samme byrommet eller offentlige parken med hensyn til å ivareta leke- og uteoppholdsareal sitt der.

Ved bruk av byrom som uteoppholdsareal og lekeareal må det sikres et variert uterom, der områdets brukere også kan være sosial uten å måtte betale for det (f. eks sitteplasser utenom cafe, restauranter o.l.).

1.11.2 Kvalitetskrav til uteoppholds- og lekeareal

Dersom offentlige parker/byrom tas i bruk til leke- og uteoppholdsareal, må det stilles tilsvarende kvalitetskrav med hensyn til støy, luftforurensning, solforhold m.m, som man gjør til øvrig uteoppholds- og lekeareal.

I likhet med forslaget til bestemmelse for kommuneplanen er vi også for byplanen usikre på om bestemmelsene og tilhørende retningslinjer vil være tilstrekkelig for å sikre barna gode og store nok områder til lek og fysisk utfoldelse. Det spesifiseres ikke i forslag til nye bestemmelser krav om opparbeidning av nær-, områdelekeplass og nærmiljøanlegg, mens det er tatt inn at det skal tilrettelegges for små barn og for større barn. Det er imidlertid ikke satt krav til hvor store disse arealene skal være (utover andelen lekeareal utgjør av fellesareal), eller om de må være sammenhengende. Anbefalinger ifht største avstand fra bolig er tatt inn i retningslinjen.

Uteoppholds- og lekeareal bør som hovedregel opparbeides på bakkeplan.

1.15 Miljøkvalitet

1.15.1 Støy

Vi viser til kommentar for samme bestemmelse under kommuneplan.

1.15.2 Luftkvalitet

Det bør vurderes å ta inn som en bestemmelse eller retningslinje at dersom søknad om tiltak oppfyller krav til støyfaglig utredning skal luftkvalitet kartlegges, og redegjørelse foreligge for eventuelle avbøtende tiltak.

3.1.1 Avvikssone støy og luftkvalitet

Det bør tas inn et punkt om andre typer skoler og helseinstitusjoner. Dersom dette skal tillates etablert i rød sone skal bygget ha en stille side, og pasientrom/ undervisningsrom ikke vende mot støysiden.

Det bør tas inn i bestemmelsen at det skal legges vekt på et godt inneklima for å redusere den totale eksponeringen.

Merknader til arealinnspill:

Arealer til offentlig og privat tjenesteyting - skoler:

Skoler er omfattet av Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Forskriften stiller også konkrete krav til bygg og uteområder, som må følges. Det er viktig at det allerede i reguleringsplanfasen legges opp til føringer som medfører at forskriften overholdes og at det skapes gode løsninger som gir barna et helsefremmende miljø. Myndighetene stiller krav til netto leke- og oppholdsareal til skoler, både for inne- og uteareal. Det må sikres at det settes av tilstrekkelig areal, slik at størrelse på planlagte ute- og innearealer i forhold til planlagt personbelastning og aktivitet tilfredsstiller forskriftens krav.

Planer må legges fram for kommuneoverlegen og miljørettet helsevern til samtykke når de foreligger.

Ny Ringshaug barneskole

Vi er positive til forslaget til plassering av ny Ringshaug barneskole. Vi viser til kommentar ovenfor mht tilstrekkelig areal. Det er viktig at man i videre planprosess ivaretar de trafikale forholdene. Det bør vurderes en buffersone mot eksisterende boliger.

Utvidelse av Træleborg skole

Det er i liten grad beskrevet hvordan utvidelsen av Træleborg skole er planlagt. Dette gjør det vanskelig å vurdere om en utvidelse f. eks kan påvirke Træleborg barnehage negativt. Området som foreslås omdisponert grenser til næringsvirksomhet, det må hensyntas i videre reguleringsprosess.

Elihu skole

Vi har ingen innvendinger mot omdisponeringen av formål.

Massedeponi og lagring

Massedeponi Gullerød (4.3)

Det ønskes etablert et massedeponi på Gullerød, med kapasitet til deponering av ca 2-300 000 m³ i løpet av en 10 års-periode. Det er forventet at dette medfører 3-4 lastebillass daglig. Det må vurderes hvilke helsemessige konsekvenser tiltaket kan gi for omgivelsene, særlig med hensyn til støy, støv og trafikksikkerhet, samt vurdere aktuelle avbøtende tiltak. Nasjonal grunnvannsdatabase viser en drikkevannskilde ved bolig i kort avstand til foreslått planområde. Det må vurderes om et deponi vil gi negativ innvirkning på drikkevannet. Det bør settes begrensninger på mottakstider for området.

Masselagring Eik, Olsrød og Ulvikaveien

Miljørettet helsevern Interkommunalt samarbeid Færder, Holmestrand, Horten, Re, Sande, Svelvik, Tønsberg	Besøks –og postadresse: Regata 2 Postboks 123, 3164 REVETAL Epost: mhv@re.kommune.no	Telefon 33 06 10 00 Telefax: 33 06 10 01	Org.nr: 00983885497 Bankgiro: 1638 02 43508 Side 2 av 1
--	---	---	---

Alle de tre områdene som ønskes benyttet til masselagring ligger i etablerte boligstrøk, eller nært barnehage. Vi forstår at det er ønskelig med masselagingsområde nært anleggsområdene, men dette medfører også større utfordringer med hensyn til trafiksikkerhet for myke trafikanter (sikker skolevei), støy og støv. Mellomlagring vil medføre mer transport enn ren deponering ville medført. Dersom områdene videreføres i planen må det lages tydelige retningslinjer for bruk av områdene, f. eks ikke transport ved skolestart/slutt og begrensninger på mottakstider.

Datalagring i Tønsberg

Vi støtter rådmannens innstilling om at plassering av datalagring på Tveiten *ikke* anbefales.

Fortettingsstrategi:

Vi velger å ikke gi uttalelse til fortettingsstrategien på nåværende tidspunkt, da vi ikke har mottatt strategidokumentet under høringen. Kommunens mål om fortetting, som ble presentert på internt møte 18.06.18, ser hensiktsmessige ut. Vi ser behovet for virkemidler som i tillegg til fortetting samtidig sikrer god bokvalitet og variert boligmasse.

Med hilsen

Sigmund Skei
Kommuneoverlege

Monika B. Kullander
miljørettet helsevernkonsulent